

בס"ד ח' מר-חשון ה'תשע"ה
 הדלקת נרות - 16:33
 צאת השבת - 17:23
 רבנו תם - 17:59
 לפי הלוח המדוייק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 740
 במוצאי שבת "ברכת הלבנה"
 ביום שלישי יא' חשון הילולת רחל אימנו ע"ה.
 ניתן להקדיש השיעור בליווי לבריאות, ברכה והצלחה,
 פרנסה טובה, זיווג הגון ולהבדיל לעיני יקירכם.

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידיון: "לכח תאמר"
 (ישעיה מ')

פרשת לך-לך

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
 להשתתף בסעודה הרביעית
 בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מעייני הפרשה:

- ← עשרה ניסיונות שמתנסה אברהם אבינו.
- ← אברהם במצרים - מעשה אבות סימן לבנים עד היום הזה.
- ← ברית בין הבתרים ומעשה הגר וישמעאל.
- ← בריתו של אברהם אבינו - ושל ישמעאל בנו.

ש"י אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה" ארבעה אנשים הוסיפו להם אות על שמם והם: אברהם - נוסף ה', שרג - במקום יי ניתן ה'. יתרו - נוסף ו'. יהושע - נוסף ו', והם אותיות הוי"ו. אלו הארבעה קידשו שם שמים. אברהם מגייר האנשים, שרה מגיירת הנשים, יתרו קידש שם שמים שהתגייר וכן יהושע שהתקדש שם שמיים על ידו כשהעמיד השמש בגבעון.

למען יטב לי בעבורך" (יביג) וברש"י שם "יתנו לי מתנות". והקשו חז"ל: מדוע אצל פרעה אברהם לקח מתנות אח"כ ואילו אצל מלך סדום הוא לא לקח מתנות. ועיין בשפתי חכמים ג' תירוצים בזה. ונראה לי לתרץ בזה שאברהם הסכים לקבל מתנה זו מכיון שהוא נזקק מלקיחת שרי, אך אצל סדום אברהם לא נזקק מהמלחמה עם ארבעת המלכים וגם בין כך היה נלחם זאת כי היה צריך להציל את לוט ולכן לא הסכים לקבל כסף על מצווה זו.

"לך לך מארצך" (י"ב א') הקב"ה ציוה את אברהם לצאת מבית אביו ומארץ מולדתו שהיו מקום גילולים ומקום טומאה. הרמז במילה לך שהיא בגימטריא: חמישים. כלומר, כנגד חמישים שערי טומאה שיצא מהם ויתקיים בו לך - שיזכה לחמישים שערי בינה.

"ואברם כבד מאוד במקנה בכסף ובהב" מפרש הבן איש חי שאצל אברהם כל העשירות שלו היתה לו למשא כבד, אבל במצוות כתוב: "וירץ אברהם", בקלות ולא בכבדות.

"ויאמר לה מלאך ה' שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה" נשאלת השאלה: מדוע עונה לה המלאך, שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה? הרי זה סיבת בריחתה משום שעניתה אותה? אלא תירץ הגה"ק רבי מאיר שפירא מלובלין זי"ע במתק לשונו: כל סיבת בריחתה של הגר היתה בגלל גאוותה, שלא רצתה להיכנע לשורי גבירתה. והעצה כנגד הגאוות היא, להכיר מאין באת, ולאן אתה הולך, אבל הגר לא הבינה את הרמז, ולכן מכיוון שלא הבנת את הרמז שבאלתי, סימן הוא, שעדיין לא למדת מאומה ממידותיה הטובות של הצדקת שרי, ולכן שובי אל גברתך והתעני....

"אם השמיאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה" (י"ג ט') אמרו חז"ל: עשר בשביל שתתעשר. שאם אדם נותן מעשרות מתעשר ואם אינו נותן אזי: ואיש את קדשיו לו יהיו. דהיינו, נשאר לו רק המעשר מכל רכושו. זה הרמז אם השמאל - דהיינו, במלה עשר השי"ן נכתבת שמאלית, היינו שתי"ן מעשר ואז ואימנה - שאתן לך עושר דהיינו בשי"ן ימנית. ואם הימין - שאתה רוצה כל העושר לך שהוא עם שי"ן ימנית אז ואשמאילה - שתקבל מעשר עם שי"ן שמאלית.

פינת הניבים והפתגמים
 חרף נפשו למותה שליך נפשו מנגדשם נפשו בכפו = העמיד את עצמו בספנה, לא שם לב לספנה הנשקפת לחייו.
 דוגמה: לוחמי צה"ל בים, באויר ובנפש מחרפים נפשם למות בעת הגנתם על מדינת ישראל.
 מקור: זבולן עם חרף נפשו למות [שופטים ה']. (ניבונכו)

"ואגדלה עמך והיה ברכה" (י"ב ב') והיה ברכה. מה בין ברכה להצלחה? הצלחה - בדרך הטבע ברכה - חוץ לדרך הטבע. בחו"ל מצויה רק הצלחה, רק עניינים שביכולתנו להשיגם בשכלנו. אולם בארץ ישראל מצויה גם ברכה, עניינים שהם למעלה מדרך הטבע. זהו יברכך ה' מציון (תהלים קכ"ח) - בציון באה גם בחינת ברכה. לכן אמר ה' לאברהם ללכת לארץ ישראל. וחז"ל הוסיפו: כאן בחו"ל אין אתה זוכה לבנים. ברכה זו שהיא למעלה מגדר הטבע, אפשרית שתהיה לך רק בארץ ישראל. (היהודי הקדוש מפשיסחה)

מזל טוב ואיחולים לבניים לידידנו
 שמואל ושיולה מחדון היינו שייקה ושיולה עינאש היינו לנישואי גיל עם מירית מנב"ת.
 יח"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל"

"והוא כהן לאל עליון, ויברכהו" (יד יח-יט)
 רבותינו אמרו (נדרים לב): שמלכי צדק לא טוב עשה שהקדים לברך את אברהם אבינו לפני שברך את הקב"ה ומפני כן הפסיד כהונה. ואלו דבריהם: ביקש הקב"ה להוציא כהונה משם. כיון שהקדים ברכת אברהם לברכת המקום, הוציאה מאברהם, שנאמר ברוך אברהם... וברוך אל עליון. אמר לו אברהם, וכי מקדימין ברכת עבד לברכת רבו? מיד נתנה לאברהם והיינו דכתיב והוא כהן לאל עליון. הוא כהן, ואין זרעו כהן.

הסירו מכשול מדרך עמי!
 אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.
 במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.
 העלון טעון גניזה

"יבוקללך אאיר" (יב, ג)

מדוע נאמר "מברכך" בלשון רבים ו"מקללך" בלשון יחיד (דהיינו, לא כתוב "מקללך", אלא "מקללך")?
משיב על כך הרלב"ג: לפי שאוהביו של אברהם היו רבים, ושונאיו מועטים.

בדומה לכך כותב הכלי יקר, "הורה כי רבים יברכוהו, אבל מקללים לא יהיו רבים אלא יחידים מוקצים ופחותים כנמרוד וחבריו, שבתלה דעתם אצל כל אדם".

יש שמיישבים את השאלה על פי התרגום יונתן. בתרגומו ל"ואברך מברכך ומקלך אאור", כותב התרגום יונתן, "ואברך ית כהניא דפרסין ידיהון בצלו ומברכין ית בנך, ובלעם דמלטט יתהון אילוט, ויקטלוניה לפתגם דחרב" (ובלשון הקודש: אברך את הכהנים המברכים את ישראל, ואקלל את בלעם המקלל את ישראל); ולפי זה, מבואר היטב מדוע "מברכך" בלשון רבים ו"מקללך" בלשון יחיד, שהרי "מברכך" מתייחס לכלל הכהנים, ו"מקללך" מתייחס לבלעם.

ובדומה לכך כותב בעל הטורים: "ואברך מברכך" בגימטריא 'כהנים המברכים בניך'. על כן **מברכך** לשון רבים ו**מקללך** לשון יחיד. ומקללך אאור- בגימטריא זה בלעם הבא לקלל בניך.

"בניך כשחילי זחיים" - חינוך

אימה יתרה

במסכת גיטין (דף ו:ו) אמר רב חסדא: לעולם אל יטיל אדם אימה יתרה בתוך ביתו וכו'. ומבאר שם אף שמטרתו להוכיח, אסור שיהא על ידי אימה יתרה, בין על ידי הכאה ובין על ידי צעקה, שזה גורם לנוקים ופחדים, ואף הצעקה גורמת נזק גדול. ועוד שזה גורם לילד לשקר, שהרי אם יאמר את האמת שלא למד או שלא התפלל או שלא ברך וכדומה, יודע שיענש הרבה, ומתפחד הוא מעדיף לשקר, ואף הוא יכול לחלל שבת חס ושלום, כגון שלא הספיק לעשות את מה שמוטל עליו לפני כניסת השבת, ויודע שאביו יכעס עליו מאד ויענישו. ומשמע שאין להטיל אימה יתרה בתוך ביתו, אבל קצת אימה צריך, שאם האב והאם מוותרים על כל דבר, בטל החינוך והילדים לא יהיו ממושמעים להורים. צריך להבין איזו אימה כן צריך, ועל מה להטיל אימה. ליתן מכות לילד בכל הזדמנות ועל כל המרת פי הוריו, ודאי שזה נחשב אימה יתרה, וזה אסור. וכן צעקות ונזיפות או איומים חשוב אימה יתרה, ולפעמים זה מזיק יותר ממכות.

כל הישועות והברכות

להצניעה וישרה מייארה היי"ן שתרמו לסעודה הרביעית בלויין זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה. ויזכו לשנים רבות ונעימות. לרפואת נהוראי-חנניה בן דינה ולזיווג הגון להילה בת חנה

מרכות ואיחולים אפסיים

ליו"ב ומייטל ירמיהו להולדת הבת מנבי"ת יהי"ר שתגדל כאימותנו הקדושות שרה רבקה רחל ולאח, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה וברכה והצלחה למרדכי ומלכה ירמיהו היי"ן ולאליעזר ומרים מולאי היי"ן שיררו נחת מיוצאי חלציהם

ברכה והצלחה

כיעקב ודינה אהרני על התרומה לזיכוי הרבים זכות השיעור והתהילים תגן בעדם שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. יתגשמו משאלות ליבם לטובה, וברכה לששון ואורנה שיזכו לזרע קודש בר קיימא

ברכה והצלחה

למיכאל ויהונתן אבוגני היי"ן שיזכו בפרנסה טובה ורפואה שלימה. לשנים רבות וטובות.

קול מן אלה, קול מן קול אלה

מזל טוב ואיחולים לבניי לאבי ודנה גאלי היי"ן כיוסי ותמר מינס היי"ן לנישואי טל עם זיפר מנבי"ת יהי"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה להמשיך את מסורת הבית המפואר. **ענני הגן בענני הגן דבר נאה ומתקבל"**

קול מן אלה, קול מן קול אלה

מזל טוב ואיחולים לבניי זיפה אברהם מנבי"ת יסיים ורדנית פרץ היי"ן לנישואי שלומי עם שיד מנבי"ת יהי"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. **"ענני הגן בענני הגן דבר נאה ומתקבל"**

מרכות ואיחולים אפסיים

ליונתן ואיסנה טהרני היי"ן על תרומתם לזיכוי הרבים זכות השיעור והתהילים תגן בעדם שיזכו בפרנסה טובה ורפואה שלימה

ברכה והצלחה

לאפרים ויוכבד נסימי על תרומתם לזיכוי הרבים זכות השיעור והתהילים תגן בעדם שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. יתגשמו משאלותם לטובה, וזיווג הגון לבנותיהם

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יגב" משדר בלויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרחי"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

מקום מיוחד לשיעור

לעדי ביתנו

לע"נ הצנועה והעננה

הרה"ג משה לוי בת רחל זצ"ל ביום שלישי יא' חשוון פקידת שנתו.

לע"נ הצנועה והעננה

אסתר קורלי בת רחל חויד ז"ל ביום שבת ח' חשוון פקידת שנתה

לע"נ הצנועה והעננה

במלאת שלושים לפטירתה הענו והצנוע **דוד טוטיאן** בן רחמים וגוהר ז"ל האזכרה ביום ראשון ט' חשוון תשע"ה

ברכה והצלחה

למיכאל מוסאי מנבי"ת לעזריאל יהופית מוסאי על תרומתם לזיכוי הרבים זכות השיעור והתהילים תגן בעדם שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. יתגשמו משאלות ליבם לטובה, וזיווג הגון לעומרי היי"ן

מרכות ואיחולים אפסיים

לאליה ונטיילי יהזוב היי"ן להולדת הבן ניי יהי"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה והצלחה ליוסף וסולטנה נסימי היי"ן ולרפאל ולריסה יחונב היי"ן שיררו נחת מיוצאי חלציהם.

לע"נ הצנועה והעננה

יחזקאל בן יעקב חמרה ז"ל ביום שישי ז' חשוון פקידת שנתו

לע"נ הצנועה והעננה

רחמה בת סוליקה למשפחת בן-שימול ז"ל ולע"נ הבחור הצעיר **נדעון מדמון** בן בתיה

לע"נ הצנועה והעננה

16:30 - מנחה, דברי תורה, ערבית וסעודת מצוה בבית הכנסת **יצחק אבינו** - העליה לבית העלמין ביום שני בשעה 09:00

שבת שלום ומבורך

בריאות והחלמה איתנה :

משה נאמן בן מרים היי"ן מרדכי יעקובי בן ציפורה היי"ן אברהם נאמן בן מרים היי"ן מרדכי עמרני בן רבקה היי"ן רם-שלמה ורפאל כהן-זדה בן זליכה בנהור (בני חי בן אירן היי"ן ישראל פרגי רפאל בן מרים היי"ן	באבאי באבאי בן מורווי היי"ן הגנזרי אברהם בן חאנום היי"ן יעקב ועלני בן שושנה וגדעון רחל מוסאי בת ג'הרן מנבי"ת שרה ביבי לארי בת רבקה מנבי"ת רחל מוסאי בת ביבי מנבי"ת זליכה גמזו בת חנה מנבי"ת	רבנו עובדיה יוסף בן גורגיה זצוק"ל שבתאי מוסאי בן זליכה ז"ל יהודה קפשיאן בן מרים ז"ל חיים ג'רפי בן אברהם ז"ל יוסף חיים גאלי בן ג'מו ז"ל שלמה קורלי בן דניאל ז"ל יפת בן דוד סעיד ז"ל	בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל
---	---	--	--------------------------------

ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

סוגי הפירות והירקות בשנת השמיטה

פירות הגדלים בשנת השמיטה, וכן ירקות הנלקטים בשנת השמיטה (ושנה זו תשע”ה, היא שנת שמיטה), בשדות של יהודים בארץ ישראל, הרי הם קדושים בקדושת שביעית. (ובהמשך נסביר את משמעותה של קדושה זו). מצויים למכירה בשווקים ובחנויות העומדים תחת השגחת מערכת כשרות אחראית, כמה סוגים של פירות בשנה זו.

יבול שנה ששית

הסוג הראשון, הוא תוצרת חקלאית משנה שישית, כלומר פירות וירקות שנשמרו בתנאים טובים לפני שנתקדשו בקדושת שביעית, וכן פירות אילן שגידולם (חניטתם) היה בשנה השישית, ולכן אין בהם קדושת שביעית אף אם הם נלקטו בשנה זו. פירות אלו שיש עליהם תעודת כשרות, המעידה שהפרישו מהם תרומות ומעשרות וכדומה, מותרים באכילה כבכל השנים.

יבול חוץ לארץ

הסוג השני של תוצרת חקלאית כשרה הנמכרת בשנה זו, הוא מיבול חוץ לארץ, אשר אין בו קדושת שביעית כלל, כי אין השביעית נוהגת אלא בארץ ישראל (ובסוריה). ותוצרת זו, מחוץ לארץ, מותרת כבכל השנים, כי אין בה שום קדושה כלל.

יבול נכרי

הסוג השלישי, הוא תוצרת מיבול נכרי, כלומר מקרקעות של גויים בארץ ישראל (בעיקר מישובים ערבים), אין בהם קדושת שביעית כלל, על פי דעת מרן השלחן ערוך שקבלנו הוראותיו.

היתר המכירה

הסוג הרביעי, הוא פירות מהיתר המכירה, בדרך כלל בהשגחת הרבנות המקומית, שכפי שביארנו אין בהם קדושת שביעית, כדין פירות מיבול נכרי, אלא שהמחמיר במקום שאפשר, שלא לקנות פירות מהיתר המכירה, תבא עליו ברכה. אך מעיקר הדין, ובפרט במקום צורך, פירות אלה מותרים ואין בהם קדושת שביעית. וכבר כתבנו שעל פי הוראתו בקדושה של מרן רבינו הקדוש זצ”ל, הורינו שכאשר מחירי הפירות והירקות הכשרים למהדרין מופקעים, יש לקנות לכתחילה מהיתר המכירה, בלי שום פקפוק. ואף שיש מחמירים בזה מאד, העיקר להלכה כדעתם של אונגו הספרדים קדושי עליון שהקלו במכירה.

אוצר בית דין

הסוג החמישי, הוא פירות של ”אוצר בית דין”. פירות אלו נפוצים במיוחד במקומות שבהם מתגוררים הרבה שומרי תורה ומצוות. וכן מצויים יינות שהם של אוצר בית דין. ומהו אוצר בית דין? נאמר בתורה, (שמות פרק כג) ”והשביעית תשמטנה ונטשתה”, כלומר, שחייב אדם להפקיר את כל היבול אשר גדל בשדהו בשנת השמיטה, ואסור לאדם לנעול את שדהו בשנת השמיטה למנוע מאחרים לבא ללקוט את הפירות, אלא עליו לאפשר לכל מי שיחפוץ בכך, לבא וללקט את הפירות. ואמנם, בתקופה שלאחר חורבן בית שני, ראו חכמי ישראל, שהיו אנשים רשעים הסוחרים בפירות שביעית, והיו בוזזים את כל היבול הגדל בשדות שביעית על מנת למכרו בכסף מלא בשוק.

לפיכך תקנו שיהיו שלוחי בית דין יושבים על פתחי העיירות, וכל מי שהיה בא לצאת עם פירות בידו, היו נוטלים ממנו את כל הפירות שהביא, ולא היו משאירים בידו אלא מזון שלש סעודות, והשאר, היו מכניסים אותו לתוך אוצר (מחסנים) שבעיר, והיו מחלקים את אותם הפירות בערבי שבתות, לכל אדם לפי גודל משפחתו. לפי שאסור לסחור, כלומר למכור, פירות הקדושים בקדושת שביעית, שנאמר ”והיתה שבת הארץ לכם לאכלה”, ודרשו רבותינו, ”לאכלה - ולא לסחורה”.

וכשנוטלים תשלום עבור פירות אלו, אין זה בעבור פירות השביעית, שהרי אסור לסחור בהם, אלא בעבור הטרחה של הפועלים המלקטים את הפירות, ובעבור שאר העלויות הנגרמות כתוצאה מאופן חלוקה זו. ועל כן אין לגבות בעבור פירות אלו מחיר מופקע, שנראה הדבר כסחורה בפירות שביעית. מי שרצה לקנות פירות כאלה שהם מאוצר בית דין, חייב לשמור אותם בקדושת שביעית.

”מכל מלמד” השכלתי...” כה הדיבור - פרישת לך לך

”ויהי רעב בארץ” = ס”ת צבי דהיינו ארץ הצבי, ”וירד אברם מצרימה לגור” = ר”ת מלא דהיינו בבקר ובצאן, המורים, אתונות, עבדים ושפחות. ”ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו”, ידוע שישראל ערבים זה לזה ולא משאירים פצועים בשטח. ישנם אנשים שעדיין לא טעמו טעם יהדות ותורה ולכן אל יאמר אדם אני דואג רק לעצמי ולמשפחתי בעולם הזה, אלא ידאג לאחיו הטועים שגם הם יזכו. לומדים זאת מאברהם אבינו ע”ה, ויקח את לוט בהיפוך טול. הולכים לשיעור, לתפילה, למצוות טול גם את אחיך ושכניך. ”בצאתו מחרון” אל תקרי מחרון אלא רחמן, שריחם על הבריות באשר הם.

”וינגע... את פרעה... ואת ביתו”-דומה למדבר לשון הרע. ”על דבר שרי”, אומר רש”י על פי דיבורה, אומרת למלאך הכה והוא מכה. רואים מה כוחה של מילה של צדקת. מהמילים לך לך טמונה כל הפרשה. לך הראשון זהו הניסיון לעזוב את הבית והמודל. במילה לך השני מובטח כל השכר. לך בהיפוך כל ראינו כמה עושר היה לאברם כשהוא עשה מצוות. ”ואת רכושם אשר רכשני” = ס”ת תורם. ”ויאמר אברם ללוט הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאלה...” ראה שגוהלים שדות שלא שלהם. ניקח מזה מוסר כאשר מתחילים לדבר לשון הרע אנחנו לימין והם לשמאל. ”ויאמר מלך סדום אל אברם תן לי הנפש והרכוש קח לך” ידע מלך סדום מה זכויותיו של אברהם אבינו ע”ה, דהיינו כל הנפש אשר עשו בחרן אברם מגייר ושרי מגיירת, וביקש מאברהם למכור לו את הזכויות.

”ויאמר מלך סדום אל... ס”ת למכר, אפילו גויים יודעים מהי מצווה. ”מעשה ברבי יוסי בן קיסמה, ששאלו אדם אחד: ”רצונך שתדור במקומו ואני אתן לך אלף אלפי דינרים זהב?” ענה לו רבי יוסי: ”אפילו אתה נותן לי כל כסף שבעולם איני דר אלא במקום תורה.” לא ביקשו מאיתנו למכור את זכויותינו רק שנשמור עליהם ולא לאבדם בלשון הרע, ורכילות חלילה. (מעבדכם הנאמן א.ש.)

מושגים לשנת השמיטה (המשך)

א. אוקמי: מלה בארמית שפירושה הוא קיום. במלה זו מכנים את המלאכות הנעשות במטרה לקיים את הצמח שלא יינזק או יתייבש, באופן המאפשר להמשיך ולקיים את הצומח שהיה כבר גדל מלפני השנה השביעית.

ב. אין קניין לגוי בארץ ישראל: הגדרה הלכתית הקובעת שאין להקנות לגוי קרקע בארץ ישראל, והיא נלמדת מהציווי בתורה שנאמר לא תחנם. הגדרה זו מתייחסת בהכללה גם למצב עובדתי שיש קרקע לגוי, ולכן קרקע זו מופקעת ואיננה חייבת במצוות מסוימות התלויות בארץ.

ג. גיבורי כח עושי דברו: תואר הערכה שניתן לשומרי שביעית ע”י חכמים, שדרשו זאת בפסוק הנזכר בתהילים.

" ואבותינו סיפרו לנו "

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך...

בידה להחליט. לאחר תפילתה הגיעה להחלטה אמיצה לשלוח אותי לארץ ישראל, באומרה לעצמה שרק כך בני יצמח לאדם גדול בישראל, ואילו אם לא אשלח אותו לא אוכל לסלוח לעצמי נצח נצחים על שקיפדתי במו ידי את האדם הגדול בענקים לצאת מבני היקר.

כשחזרתי הביתה מהתלמוד תורה, אמא קיבלה את פניי במאור פנים ושמחה, ואמרה לי: החלטתי לשלוח אותך ללמוד בארץ ישראל, אמנם זה קרבן עצום בשבילי להיפרד ממך, אבל כל קרבן שבעולם כדאי בשביל התורה! כעבור זמן מה נסענו לנמל התעופה ואמא נפרדה ממני בדמעות ואמרה: אני שולחת אותך ללמוד בישראל ואני נשארת לבד בודדה בעולם, והכל רק כדי שתזכה להתעלות בתורה וביראה. אנא תשקיע את כולך בלימוד התורה והמצוות. כדי שקורבני לא יהיה לשווא חייו!

הגעתי לארץ ישראל וזכיתי להיכנס לישיבה הקדושה של רבינו, המשיך הבחור, והתמסרתי ללימוד התורה בכל ליבי ונפשי, ההקרבה של אמא, דירבנה אותי להתעלות, הדמעות ששפכה עלי צרבו את לבי, וגרמו לעלייה הרוחנית שלי, כל הזמן בער לי לימוד התורה הקדושה.

לפני כשנה, המשיך הבחור וסיפר, אני מקבל טלפון עצוב מאמא, בו היא מספרת לי כשהבכי חונק את גרונה, שלייע גילו אצלה את המחלה, והחלה לבכות נוראות בטלפון שהיא בודדה בעולם ואין לה אפילו כתף לבכות עליה. אז שאלתי: אמא, אולי שאני אחזור לאמריקה לסעוד אותך בעת חוליך? ואמא ענתה בתקיפות, לא, בני היקר. תישאר בארץ ישראל ותמשיך לעשות שטייגן בכל הכוח, אולי בזכות זה ירחמו עלי מהשמיים ואתרפא. מאז כל יום ישישי אמא הייתה מתקשרת ובוכה על קשייה וייסוריה, על בדידות ועל סבלה, ובכל טלפון הייתי שואל ומבקש ומתחנן אמא אולי בכל זאת אחזור לאמריקה כדי להיות איתך? והיא כמובן מסרבת.

ברוחי ונפשי חייתי עם אמא יום יום ושעה שעה, שפכתי לב כמים בתפילה לפני בורא עולם שיורפא אותה, השקעתי את כל רמי"ח איברי ושסי"ה גידי בתורה הקדושה ובעבודת השי"ת. אבל תפילותי לא נענו, רצו אותה בשיבה של מעלה... לפני כחודש התקשרה אמא ואמרה שהרופאים לא נותנים לה עוד הרבה זמן, זה שאלה של ימים עד שאבא שבשמיים יאסוף אותה אליו. אז פרצתי בבכי סוער, ואמרתי: אמא אולי כעת, ברגעים האחרונים שלך עלי אדמות אבוא להיות לידך ולהנעים לך את השעות והימים האחרונים שלך...?

אמא כדרכה סירבה בתקיפות ואמרה מתוך בכי מרטיט, בני היקר, את כל חיי הקרבתני בשביל התורה שלך, אנא אני רוצה שתבטיח לי שאתה תתקשר בקשר אמיץ ונצחי לתורה הקדושה, תהגה בה ותחיה עמה יומם ולילה, ואז אלך רגועה לעולמי ביודעי שהשארתי כאן, נר תורה בהיכל ה'. השארתי נר נצחי שיאיר את שמי היהדות בעתיד, ואז אוכל ללכת רגועה לעולמי. שבוע אח"כ כבר לא היה טלפון, הקו נדס עם דום לבה של אמא. מאז אני מנסה ומשתדל להתמסר כל כולי ברמי"ח איברי ושסי"ה גידי לתורה ויראת שמיים, וכעת שאלתי, פונה הבחור בדמעות לראש הישיבה: "האם נראה לרב שאני עושה מספיק למען קיום צוואתה של אמא...?"

שאלה נוקבת ויורדת עד תהום "האם אני עושה מספיק...?" שאלה שהביאה את הבחור לפסגות, שאלה זו מביאה לכל מי ששואל אותה בציניות להצלחות ופסגות ללא סוף... הדרישה הזו מהדהדת בנבכי לבבו של כל יהודי. שילך כל הזמן מחיל אל חיל. להתעלות ולהתעלות כל הזמן... לך לך! אמר הקב"ה לאברהם אבינו, ושמוט מאחוריך את כל מה שכולב אותך. לך לך מארצך - מארציותך, וממולדתך - מה שנתנו לך המולדות ומבית אביך - מהישענות פאסיבית על מה שתוכו נולדת.

בכינוס לב לאחים שהתקיים בניסן תשס"ו נעמד הרה"ג חזקיהו מישקובסקי שליט"א וסיפר מעשה נורא: באחת הישיבות בארץ ישראל יש בחור בן עליה מתמיד עצום לא פסיק פומיה מגירסא, ישן עם הגמרא, אוכל עם הגמרא, וכל דקה פנויה הוא חי ונושם את התורה הקדושה ובשעת הסדרים לומד בהתלהבות בצורה מעוררת השתאות. בנוסף לזאת הבחור ניחן במידות והתפילות שלו ליהדות ונלהבות מעומק הלב ורבותיו מנבאים לו עתיד מזהיר בעולם התורה והיראה, ועתיד להיות אחד מגדולי הדור ממש.

הנהגתו של אותו בחור הפליאה את צוות הישיבה, מה הסוד הטמון באותו בחור? התפלא המשגיח. אולם יום אחד הסוד התגלה, והסוד הזה באמת בכוחו להביא כל אחד אל הפסגות הגבוהות ביותר בתורה ויראת שמיים. יום אחד הגיע הבחור לראש הישיבה, ואמר לו שברצוני לשאול שאלה שמטרידה אותו כבר כמה ימים. ראש הישיבה, הכניסו לחדרו והבחור אמר: לפני שאני שואל את שאלתי, ברצוני לגולל את קורותי, וכך תובן שאלתי. הבחור החל לספר: נולדתי בארצות הברית להורים שלא שמרו תורה ומצוות, יום אחד אמי שמעה הרצאה מאיזה רב והחלה להתקרב ליהדות.

אבי לא ראה בעין יפה את התקרבותה של אמי ליהדות, אולם לא ראה צורך להתערב וקיבל את העניין בשתיקה. עד שהגיע אותו יום ישישי, שאמא הביאה עמה שני פמוטים, ואמרה לאבא שהיא החליטה לקבל על עצמה עול מלכות שמיים, והיא הולכת להדליק נרות שבת קודש. כאן אבא לא התאפק. עד כאן, הוא אמר לאמא, או הוא או היהדות, אם ברצונך להתחיל לקיים מצוות אני נפרד ממך לעולמים. אמא התחילה לבכות ולא רצתה לפרק את המשפחה וניסתה להשפיע על אבא, ולתאר לו, כמה חיים נפלאים הינם חיי היהדות, כמה מתוקים הם מצוות התורה וכמה אושר ושלווה זה הביא לה בנפשה. אבא לא הסכים לשמוע על כך בשום אופן. לאחר מאבק איתנים אמא הכריזה במסירות נפש שהיא לא מוותרת על היהדות בשום אופן...

אבא עזב, נשארתי אני ואמא בודדים בעולם, למדתי באותה תקופה בבית ספר של גויים. יום אחד אמא שמעה הרצאה מאחד הרבנים על חשיבות לימוד התורה ושלחה אותי ללמוד בתלמוד תורה. החילותי בחסדי השי"ת ללמוד תורה במשך הזמן זכיתי לטעום את טעמה הערב. כשהגעתי לסוף כיתה ח', התקשר המנהל הרוחני של התלמוד תורה שבו למדתי. הוא שיבח אותי בפניה, ואמר לה, היות והוא צופה לי עתיד מזהיר בעולם התורה, על כן לטובתי כדאי שאסע ללמוד בארץ ישראל. כפי שאני מכיר את אופיו, הוסיף ואמר, הוא לא יוכל למצות את כישורונותי ויכולותי כמו בארץ הקודש, רק שם הוא יזכה להגשים את שאיפותיו הרוחניות הכבירות.

ימים ולילות של מאבקי נפש עברו על אמי באותה תקופה. היצר טוב לחש לה: הנה זכית לבן שראוי להאיר את שמי היהדות הוא יזכה לעלות ולהתעלות במעלות התורה והיראה, וחבל לא לתת לו את הכלים והאפשרויות להגשים את משאלות לבו הטהור. לעומת זאת הגיע היצר הרע ואמר: איך את יכולה להשאיר את עצמך בודדה בעולם. לא רק שאיבדת את בעלך, כעת אם תשלחי אותו ללמוד בארץ ישראל את עומדת לאבד את הנפש האחרונה הקרובה לך ביותר בעולם, בנך היקר. איך תסתדרי בלעדיו? הוא ברצוני יצליח גם באמריקה להתעלות ולהיות ממאורי הדור... דמעות שפכה אמי בתפילותיה שיעזור לה הקב"ה להגיע להחלטה הנכונה. יום אחד כשהייתה מבולבלת ונסערת מרוב ספיקות והתלבטויות, התפללה להקב"ה מלב שבור וביקשה שיאיר עיניה וסייע